

<http://www.Yashilmisho.com>

Email: Info@Yashilmisho.com

Print: 1398/02/29

تا ۳۰ سال دیگر سه کره زمین نیاز داریم

در بررسی اقتصاد سبز واژه‌هایی مانند بهره‌وری سبز و حسابداری سبز وارد می‌شوند که به کارگیری آنها توسعه پایدار را رقم می‌زند.

زهرآ عابدی عضو هیات علمی و مدیر گروه اقتصاد محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات در گفت و گو با زیست آنلاین می‌گوید: اقتصاد سبز، اقتصادی است که رشد اقتصادی و عدالت اجتماعی را توأم با کاهش فقر، حفاظت و صیانت مناسب محیط زیست رابه همراه دارد. اما تعریف اقتصاد سبز با اقتصاد محیط زیست متفاوت است در واقع اقتصاد محیط زیست شاخه‌ای از علم است که جوانب مختلف محیط زیست را به لحاظ کمی بررسی می‌کند و به ارزش‌های بی‌شمار محیط زیست به صورت پولی توجه دارد. در واقع هدف اقتصاد محیط زیست این است که بتواند ارزش‌های زیست محیطی را به صورت کمی برآورد کند و راهکارهای مناسبی برای جبران خسارتهای وارد به محیط زیست ارائه کند. تا زمانی که ارزش پولی منابع طبیعی مشخص نباشد استفاده ناپایدار از منابع طبیعی و زیست محیطی به صورت تولید و مصرف ناپایدار ادامه خواهد داشت و در نتیجه انواع آلودگی آب و خاک و هوا ایجاد خواهد شد.

اگر ندانیم که منابع طبیعی تا چه میزان ارزش مادی دارند، به استفاده ناپایدار از منابع محیط زیستی ادامه می‌دهیم و انواع آلودگی آب و خاک و هوا را به زمین وارد می‌کنیم و همه این اتفاقها به تولید و مصرف ناپایدار منجر خواهد شد

مدیر گروه اقتصاد محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات در ادامه می‌گوید: زمانی که تولیدات کارخانه‌ها، نگاههای اقتصادی و صنعتی، ناپایدار باشند، مردم نیز مصرف ناپایدار خواهند داشت به طور مثال وقتی تولیدکننده یخچال استانداردهای جهانی را در مصرف برق در وسیله‌ای که تولید می‌کند لحاظ نکند و مصرف کنندگان هم که از این محصول استفاده می‌کنند مصرف ناپایدار خواهند داشت. پس اقتصاد محیط زیست از بعد دیگر به تولید و مصرف پایدار جهت حرکت به سمت توسعه پایدار نیازمند است.

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه می‌گوید: فرقی ندارد در کجای جهان زندگی کنیم موضوعی که در حال حاضر مطرح است این است که ما ردپایی که از خودمان به جا گذاشته ایم بسیار عمیق است. در واقع ما چندین برابر منابعمان را در جهان مصرف می‌کنیم یعنی در استفاده از آب و انرژی و سایر منابع زیست محیطی بیش از حد توان ظرفیت زیستی استفاده می‌کنیم.

آمارها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۰۰ مصرف در جهان حدود ۵.۱ برابر کره زمین بوده است و پیش بینی می‌شود تا ۳۰ سال آینده برای تامین مصرف در جهان به ۳ کره زمین نیاز خواهد بود تا نیازهای بشر برطرف گردد.

وی با اشاره به اینکه در کشور ما به دلیل مصرف بالای انرژی و آب این منابع به شدت ناپایدار هستند در ادامه می‌گوید: شکاف اکولوژیک بین منابع و مصرف، روز به روز زیادتر می‌شود و از عوامل موثر در این شکاف مصرف بی‌رویه انرژی فسیلی، آب و ساخت و ساز بی‌رویه است. اما چیزی که در این میان نگران‌کننده است این است که منابع انرژی تجدید پذیر رو به پایان است و تازه وقتی این منابع به پایان می‌رسد به دنبال تجدید دوباره آن هستیم که این موضوع امکان پذیر نیست.

با این حال این همه مشکل نیست و استفاده از این منابع آلودگی‌های دیگری را ایجاد می‌کنند که می‌توانند باعث تغییر اقلیم شود و تغییراتی را در زمین به وجود بیاورد. چیزی که در این میان مهم است این است که در حال حاضر به دلیل وجود مخاطرات زیست محیطی، نابودی منابع و ایجاد موانع و مشکلات در راه رسیدن به توسعه پایدار، لازم است برنامه‌ها بر اساس شناخت و ارزیابی توان محیطی برنامه ریزی شوند تا هم بهره‌برداری در خور و مستمر از محیط انجام شود و هم ارزش‌های منابع طبیعی و زیست محیطی حفظ شوند. بنابراین شناخت توان‌های محیطی با هدف بهره‌برداری مناسب و ایجاد کمترین تخریب به محیط زیست امری ضروری و اجتناب ناپذیر است.

وی در ادامه می‌گوید: در حوزه اقتصاد سبز و اقتصاد محیط زیست اقدام‌های زیادی صورت گرفته است. تحقیقات و بررسی‌های زیادی به صورت سیستماتیک بر روی منابع محیط زیستی انجام شده است. موضوع تغییر اقلیم نیز موضوعی است که گزارش‌های ارزشمندی در مورد آن صورت گرفته است.

وی در ادامه می‌گوید: فکر نکنید که که موضوع اقتصاد سبز سابقه طولانی در دنیا دارد. این موضوعی است که به تازگی به آن پرداخته شده است و تبعاً نیاز به حسابداری سبز دارد لذا کم کم باید به این سمت پیش برویم که حسابداری سبز را جایگزین حسابداری ملی () کنیم.

در واقع می‌توانیم بگوییم به دلیل بحران‌هایی که در این خصوص در دنیا رخ داده است ضرورت تغییر نگرش هم ایجاد شده است بحران آب، انرژی، تغییر اقلیم، ریزگردها و گردوغبار اهمیت رشته اقتصاد محیط زیست و حرکت به سمت اشتغال سبز را رقم می‌زند و در واقع دنیا به این نتیجه رسیده است که ایجاد اشتغال سبز از ضروری‌ترین موارد در اقتصاد سبز است

وی در ادامه می‌گوید: اشتغال سبز می‌تواند شغل‌های زیادی را در بر بگیرد که در کشور ما به شدت کاربردی هستند. در زمینه پزشکی، گیاهان دارویی، اکوتوریسم و انرژی‌های تجدید پذیر (در همه شاخه‌ها) می‌توان اشتغال سبز ایجاد کرد. در واقع مهم این است که با شغل و درآمد و ایجاد شغل ضروری به محیط زیست وارد نکنیم. هر چند در حال حاضر چه در حوزه صنعت و چه در حوزه محیط زیست شغل‌هایی داریم که سبز نیستند و ما باید این مشاغل را به سمت سبز بودن هدایت کنیم.

وی در ادامه می‌گوید: چیزی که در این میان لازم و ضروری به نظر می‌رسد این است که تخریب محیط زیست تهدید جدی برای توسعه پایدار به حساب می‌آید و اگر بخواهیم جلوی تهدید این عامل را بگیریم باید نگاهمان را به محیط زیست تغییر دهیم و تغییر نگاه نیز در صورتی رخ می‌دهد که عواملی مانند فقر اقتصادی و فقر فرهنگی از بین برود اشتغال سبز نیز می‌تواند راه از بین بردن

آنها باشد.

وی با اشاره به موضوع بهره‌وری و ارتباط آن با این موضوع می‌گوید: یکی از عمده‌های فعالیت‌ها برای افزایش بهره‌وری این است که به ازای یک واحد خروجی، ورودی کمتری در فرایند تولید مورد استفاده قرار بگیرد و به این طریق هزینه را پایین بیاوریم تا از این طریق بهره‌وری ارتقا یابد و در این صورت رقابت پذیری افزایش می‌یابد و می‌توان تولیداتی با کیفیت بهتر ارائه گردد ضمن اینکه از منابع طبیعی و زیست محیطی استفاده کمتری شده است.

راه دیگر استفاده مجدد از دورریزها در فرایند تولید است یعنی بتوانیم منابع از دست رفته را دوباره به چرخه تولید وارد کنیم و در نهایت نیز بازیافت وجود دارد تا به این طریق بتوانیم منابع را بازیافت و از آنها دوباره استفاده کنیم. بدین ترتیب استاندارد ۱۴۰۵۱ که به معنای ردیابی (حسابداری) جریان مواد در فرایند تولید به صورت عملی به کار گرفته شده است. این استاندارد از سال ۲۰۰۲ در آلمان مورد استفاده قرار گرفته شده است و از سال ۲۰۱۲ به صورت استاندارد درآمده است و امروزه در کشورهای شرق آسیا که پرش خوبی در بهره‌وری سبز داشته‌اند به وفور در فرایند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرند. در واقع برای حرکت به سمت اقتصاد سبز لازم است بهره‌وری سبز به صورت کاربردی در واحدها و بنگاههای اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد.